

ประชาสัมพันธ์ข่าวสารส่วนราชการ ฉบับที่ 6/2565 วันที่ 1 เดือน กุมภาพันธ์ 2565
ข่าว การเตือนการระบาดของโรคพืช และศัตรูพืช ในพื้นที่ทำการเกษตร

หนอนม้วนใบ (rice leaf folders)

มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า เซฟาโลครอซิส เมดินาลิส (*Cnaphalocrosis medinalis*) เป็นตัวหนอนที่ชอบอาศัยอยู่ที่ใบข้าว โดยมันทำให้ใบม้วนเข้าหากัน เพื่อจะได้ห่อหุ้มตัวมันเองไว้ พบมากในระยะที่ต้นข้าวกำลังแตกกอ นอกจากนี้ ตัวหนอนยังชอบกัดกินใบที่เป็นสีเขียวเป็นอาหารด้วย โดยรอยกัดจะเป็นทางยาวขนานกับเส้นใบ ฉะนั้น หนอนม้วนใบจึงเป็นตัวทำให้ใบเสียหาย และมีประสิทธิภาพในการสังเคราะห์แสงน้อยลง

การป้องกันและกำจัด

- ๑) ทำความสะอาดพื้นที่นา ไม่ให้หนอนพวกนี้ อาศัยอยู่ได้
- ๒) ทำลายตัวหนอนโดยเอาใบที่มีตัวหนอนม้วน ใบอยู่ภายในไปทำลาย
- ๓) จุดไฟล่อตัวแก่ให้มาเล่นไฟ แล้วจับทำลาย
- ๔) ใช้สารเคมีพ่นลงบนตัวข้าว เพื่อทำลายตัวหนอน เช่น มาลาไทออน ซุมิไทออน (**sumithion**)

หากมีข้อสงสัยสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศจช.ในพื้นที่ และสำนักงานเกษตรอำเภอเสนา

ประชาสัมพันธ์ข่าวสารส่วนราชการ ฉบับที่ 7/2565 วันที่ 7 เดือน กุมภาพันธ์ 2565
ข่าว การเตือนการระบาดของโรคพืช และศัตรูพืช ในพื้นที่ทำการเกษตร

แมลงสิง (rice bug)

มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า เลพโทคอร์ริซา โอราโทเรีย (*Leptocorisa oratoria*) ทำลายต้นข้าว โดยดูดกินน้ำนมจากเมล็ดข้าว หลังจากวันออกดอกประมาณ ๑-๒ สัปดาห์ ทำให้เมล็ดนั้นลีบ นอกจากนี้แมลงสิงยังชอบดูดกินน้ำเลี้ยงจากคอรวง และยอดต้นอ่อน ของข้าวด้วย ดังนั้น แมลงนี้จะระบาด ในระยะที่ข้าวออกรวง และอยู่ในบริเวณที่ใกล้ป่า

การป้องกันและกำจัด

- ๑) ใช้สารเคมีพ่นให้ถูกตัวแมลง เช่น มาลา ไทออน ๕๗% อะไซดริน ๕๖%
- ๒) ทำความสะอาดพื้นที่นา

หากมีข้อสงสัยสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศจช.ในพื้นที่ และสำนักงานเกษตรอำเภอเสนา

ประชาสัมพันธ์ข่าวสารส่วนราชการ ฉบับที่ 8/2565 วันที่ 14 เดือน กุมภาพันธ์ 2565
ข่าว การเตือนการระบาดของโรคพืช และศัตรูพืช ในพื้นที่ทำการเกษตร

หนอนกระทู้คอรวง (*rice neck armyworm*)

มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า ซีดาเลเทีย ยูนิฟังก์ทา (*Pseudaletia unipuncta*) ตัวแก่มีลักษณะเหมือนผีเสื้อ ซึ่งไม่ทำลายต้นข้าว แต่ตัวอ่อนซึ่งเป็นตัวหนอนจะทำลายต้นข้าวในระยะออกรวง โดยกัดคอรวงขาด แล้วร่วงหล่นลงดิน เก็บเกี่ยวไม่ได้ หนอนพวกนี้จะออกมากัดคอรวงข้าวในเวลากลางคืน ส่วนกลางวันมันจะซ่อนตัวอยู่ใกล้พื้นดิน

การป้องกันและกำจัด

- ๑) ทำความสะอาดพื้นที่นา
- ๒) จุดไฟล่อตัวแก่ให้มาเล่นไฟ แล้วจับทำลาย
- ๓) ใช้เหยื่อพิษ ทำได้เช่นเดียวกับที่ใช้ในหนอน กระทู้กล้าข้าว
- ๔) ใช้สารเคมีพ่นลงบนต้นข้าว เพื่อให้ถูกตัวหนอน ตาย เช่น ชูมิไทออน ๕๐% มาลาไทออน ๕๗%

หากมีข้อสงสัยสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศจช.ในพื้นที่ และสำนักงานเกษตรอำเภอเสนา

ประชาสัมพันธ์ข่าวสารส่วนราชการ ฉบับที่ 9 /2565 วันที่ 18 เดือน กุมภาพันธ์ 2565
ข่าว การเตือนการระบาดของโรคพืช และศัตรูพืช ในพื้นที่ทำการเกษตร

แมลงดำหนาม (rice hispa)

ความสำคัญและลักษณะการทำลาย

พบระบาดเป็นครั้งคราว หนอนกัดกินภายในใบข้าว คล้ายหนอนซอนใบ ตัวเต็มวัยกัดกินผิวใบข้าวด้านบน ทำให้เกิดเป็นรอยชุดเป็นทางสีเขียวยาวขนานกับเส้นกลางใบ

การป้องกันกำจัด

- 1). ปลูกข้าวถี่ให้มีใบข้าวหนาแน่น สามารถทนต่อการทำลายของแมลงได้
- 2). ไม่ใช้ปุ๋ยไนโตรเจนมากเกินไป
- 3). เก็บใบข้าวที่ถูกหนอนห่อใบทำลาย

หากมีข้อสงสัยสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศจช.ในพื้นที่ และสำนักงานเกษตรอำเภอเสนา

ประชาสัมพันธ์ข่าวสารส่วนราชการ ฉบับที่ 10 /2565 วันที่ 21 เดือน กุมภาพันธ์ 2565

ข่าว การเตือนการระบาดของโรคพืช และศัตรูพืช ในพื้นที่ทำการเกษตร

หนอนปลอกข้าว (rice caseworm)

หนอนปลอกข้าว ***Nymphula depunctalis* Guenee** ตัว เต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืน ปีกสีขาวมีแถบสีน้ำตาลอ่อนถึงดำ 2-3 แถบตามขอบปีก ลำตัวค่อนข้างบอบบาง มีขนาด 6-8 มิลลิเมตร ความยาวของปีกเมื่อกางออกประมาณ 15 มิลลิเมตร เพศผู้ตายหลังจากผสมพันธุ์ เพศเมียตอกลางวันชอบหลบอยู่ในนาข้าวและวางไข่ตอกลางคืน เพศเมียวางไข่เป็นแถว 1-2 แถว ติดกันบนผิวใต้ใบข้าวหรือก้านใบเหนือระดับน้ำ ไข่มีลักษณะกลม ผิวเรียบสีเหลืองอ่อน ระยะเวลาฟักประมาณ 4 วัน ตัวหนอนที่ฟักออกจากไข่มีสีครีมหัวสีเหลืองอ่อน ตัวหนอนที่โตเต็มที่มีสีเขียวอ่อน ตัวหนอนมีชีวิตกึ่งแมลงในน้ำ (semi-aquatic) มีเหงือกจำนวน 6 แถว สำหรับใช้รับอากาศจากน้ำ กินอาหารโดยทำปลอกหุ้มและอาศัยอยู่ในปลอกกัดกินส่วนผิวของใบอ่อนเกิดเป็นรอย ขาวเป็นแถบ เมื่อหนอนโตเต็มที่จะคลานขึ้นไปบนต้นข้าวแล้วยึดปลอกติดกับต้นข้าวอยู่เหนือ ผิวน้ำ ตัวหนอนจะถักไหมทำรังรอบตัวและเข้าดักแด้อยู่ภายในปลอกและสลัดปลอกทิ้งเมื่อ มีการลอกคราบ ตัวหนอนมี 5 ระยะ ระยะดักแด้ประมาณ 2 สัปดาห์

ลักษณะการทำลายและการระบาด

ตัวหนอนเริ่มกัดกินผิวใบอ่อนของข้าวและจะทำปลอกหุ้มลำตัวไว้ภายใน 2 วันต่อมา โดยตัวหนอนจะเคลื่อนย้ายไปยังปลายใบข้าวและกัดใบตรงด้านหนึ่งของเส้นกลางใบ และใช้สารที่สกัดจากร่างกายยึดริมขอบใบทั้งสองข้างเข้าหากันเป็นปลอกหุ้ม เห็นเป็นรอยเยื่อสีขาวบางๆไว้ ตัวหนอนสามารถเคลื่อนย้ายไปทำลายข้าวต้นอื่น โดยอาศัยปลอกลอยน้ำไปยังข้าวต้นใหม่ และคลานขึ้นไปกัดกินใบข้าวใหม่ต่อไปเรื่อยๆ มักพบระบาดเฉพาะแปลงข้าวที่มีน้ำขัง ในนาชลประทานและนาที่ลุ่มอาศัยน้ำฝน ความเสียหายเกิดขึ้นเป็นหย่อมๆ ต้นข้าวสามารถฟื้นตัวจากการทำลายใบในระยะแรกๆได้ การมีน้ำขังในแปลงตลอดช่วงข้าวเจริญเติบโตทางใบมีผลทำให้หนอนปลอกระบาดมากขึ้น ถ้าระบาดรุนแรงก็สามารถทำให้ข้าวชะงักการเจริญเติบโต แคร่แกร็น และแห้งตายเป็นหย่อมๆ แต่จะไม่เสียหายในระยะข้าวแตกกอเต็มที่แล้ว

การป้องกันกำจัด

- 1). ระบายน้ำออกจากแปลงนา เพื่อทำลายตัวหนอน และระงับการแพร่ระบาดในนาข้าว
- 2). ใช้สารฆ่าแมลง เมื่อตรวจพบใบถูกทำลายมากกว่า 15% หรือพบใบห่อ 6-8 ใบต่อ 10 ต้น ใช้สารเบนซันแทป (เบนคอลล 50% ดับบลิวพี) อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือฟิโพรนิล (แอสเซ็นด์ 5% เอสซี) อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

หากมีข้อสงสัยสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศจช.ในพื้นที่ และสำนักงานเกษตรอำเภอเสนา